

Handläggare: Josefin Andersson
Telefon: 08-508 28 960

Till
Miljö- och hälsoskydds nämnden

ÖVERKLAGANDE AV BESLUT OM ATT LÄMNA ÄRENDET UTAN YTTERLIGARE ÅTGÄRD, BLINKANDE STRÅLKASTARE SAMT BULLER FRÅN RESTAURANG/NATTKLUBB GRODAN SERGEL

Remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län beteckning 505-2010-007645

Förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskydds nämnden yrkar att länsstyrelsen i Stockholms län avslår överklagandet
2. Som grund för yrkandet åberopa vad som anförs i detta tjänsteutlåtande
3. Uppdra åt förvaltningsdirektören eller den han sätter i sitt ställe att företräda nämnden i ärendet

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Pia Winbladh Högfors
Avdelningschef

Sammanfattning

Detta är ett yttrande till länsstyrelsen i Stockholms län avseende ett överklagat beslut om att lämna ärendet utan ytterligare åtgärd. Miljö- och hälsoskydds nämnden har av Länsstyrelsen i Stockholms län beretts tillfälle att lämna ett yttrande senast den 1 september 2011. Anstånd har beviljats till den 7 oktober 2011.

Den 23 oktober 2009 inkom till miljöförvaltningen klagomål från boende på Mäster Samuelsgatan 44. Klagomålet gällde musikbuller från Grodan Sergels restaurang- och nattklubsverksamhet belägen på Sveavägen 9, som drivs av Atim Alla Tidars marknads AB. Klaganden störs av musikbuller nattetid under helger då nattklubsverksamhet bedrivs. Klaganden uppgav att de tidigare stördes av påträngande ljus från s.k. ”strobe lights”, men Grodan Sergel hade åtgärdat blinket från ”strobe lights” genom att omplacera dessa. Efter detta har ytterligare klagomål inkommit från boende på samma adress.

Av bullermätningar som Atim Alla Tidars marknads AB (nedan kallad bolaget) hade låtit utföra i klagandens bostad den 10:e och 14:e oktober 2009 framgick att bullernivåerna överskred riktvärden för buller inomhus avseende tersbanden och vid mätningar utomhus vid fasad. Bolaget utförde då bullerdämpande åtgärder bl.a. installerades limiter på musikanläggningen, högtalarsystemet korrigerades med hjälp av filter och entrén flyttades från Mäster Samuelsgatan till Sveavägen. Därefter utförde bolaget en uppföljande mätning som visade att Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2005:6) för buller inomhus gällande riktvärdet för tersband 50 Hz överskreds. Utomhus vid fasad uppmättes den ekvivalenta ljudnivån till 48 dBA och bakgrundsniån till 47 dBA, d.v.s. den ekvivalenta ljudnivån överskred bakgrundsniån med 1 dBA. Bolaget lät justera högtalarpositioner, equalizers och limiter och gjorde sen en bullermätning som visade att avseende den ekvivalenta ljudnivån och tersbanden hade musiken inte någon påverkan alls på bakgrundsniån. Fasadmätningar utfördes inte vid detta tillfälle, men LN Akustikmiljö AB som utförde bullermätningarna drar slutsatsen att det är sannolikt att resultatet av sänkningen vid låga frekvenser även gav utslag för fasadmätningen och att fasadvärdena sänkts betydligt.

Miljö- och hälsoskydds nämnden bedömde att bolaget vidtagit de skyddsåtgärder som skäligen kan krävas av dem och att det inte är rimligt att rikta ytterligare krav på åtgärder gentemot dem. Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutade därför den 9 april 2010 lämna ärendet utan ytterligare åtgärd.

Den 5 maj 2010 inkom klaganden med ett överklagade av miljö- och hälsoskydds nämndens beslut från den 9 april 2010. Klaganden anser bl.a. att bolagets bullerdämpande åtgärder har varit diffusa, otydliga och med otillräckliga faktiska slutresultat. Klaganden anser att det är bakgrundsniån från de bullermätningarna som utfördes den 16 januari 2010 vid fasad och som uppmättes till 47 dBA som ska jämföras med uppmätta ljudnivåer.

Miljöförvaltningen bedömer att nämnden, precis som klaganden hävdar, i beslutet om att lämna ärendet utan ytterligare åtgärd den 9 april 2010 skulle ha hänvisat till den fasadmätning som bolaget lät utföra i klagandens bostad den 16 januari 2010, som visade att bakgrundsniån uppmättes till 47 dBA. Förvaltningen bedömer att de försiktighetsåtgärder som bolaget har vidtagit är rimliga och att det därmed saknas skäl att ställa krav på ytterligare åtgärder. Mot bakgrund av vad som anförts i detta

tjänsteutlåtande föreslår förvaltningen att miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att Länsstyrelsen i Stockholms län ska avslå överklagandet och åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för yrkandet.

Bakgrund

1. Klagandens bostäder Mäster Samuelsgatan 44, 2. Grodan Sergel Sveavägen 9

Den 23 oktober 2009 inkom till miljöförvaltningen klagomål från boende på Mäster Samuelsgatan 44. Klagomålet gällde musikbuller från Grodan Sergels restaurang- och nattklubsverksamhet, Sveavägen 9, som drivs av verksamhetsutövaren Atim Alla Tiders marknads AB. Klaganden störs av musikbuller nattetid under helger då nattklubsverksamhet bedrivs. Klaganden uppgav att de tidigare stördes av påträngande ljus från s.k. ”strobe lights”, men klaganden uppgav att Grodan Sergel hade åtgärdat blinket från ”strobe lights” genom att omlacera dessa.

Den 26 oktober 2009 inkom ytterligare klagomål från boenden in via fastighetsägaren för Mäster Samuelsgatan 44, Ramsbury Property AB. Även dessa klagomål gällde musikbuller från Grodans restaurang- och nattklubsverksamhet. Vid detta tillfälle bifogades två olika rapporter från bullermätningar som hade utförts i en av de klagandes bostäder på Mäster Samuelsgatan 44, dels en rapport från bullermätning som fastighetsägaren Ramsbury Property AB hade låtit utföra, dels en rapport från bullermätningar som Atim Alla Tiders marknads AB hade låtit utföra. Av rapporten som fastighetsägaren Ramsbury Property AB låtit utföra den 10:e och 11:e oktober 2009 framgick att riktvärden gällande Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2005:6) för buller inomhus överskreds avseende den ekvivalenta ljudnivån och tersbanden. Av de bullermätningar som Atim Alla Tiders marknads AB hade låtit utföra i samma bostad den 10:e och 14:e oktober 2009 framgick att bullernivåerna överskred riktvärden för buller inomhus avseende tersbanden samt vid mätningar utomhus vid fasad.

Den 3 november 2009 uppmanade miljöförvaltningen Atim Alla Tiders marknads AB (fortsättningsvis kallad bolaget) om att undersöka orsaken till störningen och utreda vilka åtgärder som kunde behöva vidtas.

Den 13 november 2009 inkom bolaget med svar gällande klagomålen. Av svaret framgick att bolaget efter verksamhetsstarten hade kontaktats av hyresgästerna på Mäster Samuelsgatan 44 eftersom de blev störda av musikbuller och ljussättningen från verksamheten. Bolaget uppgav att störande element gällande ljussättningen omedelbart korrigerades. Efter att höga bullernivåer hade konstaterats vid de bullermätningar som bolaget låtit utföra i klagandens bostad utförde bolaget ljuddämpande åtgärder vid restaurang/nattklubb Grodan Sergel. Högtalarsystemet korrigerades med hjälp av filter, limiter installerades på dj-anläggningen så att ingen dj kan överskrida den tillåtna ljudvolymen, inställningar på ljudanläggningen justerades och högtalarna flyttades. Entrén flyttades från Mäster Samuelsgatan till Sveavägen och ljudläckage vid dörrar mot Sergelgatan åtgärdades genom att en entrévärd står placerad där med uppgift att vakta dörren. Bolaget meddelade att det samtliga nattklubbskvällar finns en ljudtekniker på plats för att säkerställa att riktvärden för ljudnivån hålls samt att restaurangchefen har tillgång till en kalibrerad ljudnivåmätare och kan på så sätt övervaka att riktvärden för musikbuller inte överskrids.

Den 26 januari 2010 inkom en rapport från bullermätningar som bolaget hade låtit utföra den 16 januari 2010 i en annan av de klagandens bostäder efter att bullerreducerande åtgärder hade vidtagits. Bullermätningarna visade att Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2005:6) för buller inomhus gällande riktvärdet för tersband 50 Hz överskreds och utomhus vid fasad uppmättes den ekvivalenta ljudnivån till 48 dBA och bakgrundsnyvån till 47 dBA, d.v.s. den ekvivalenta ljudnivån överskred bakgrundsnyvån med 1 dBA .

Den 1 februari 2010 provade bolaget olika högtalarpositioner för basarna och för att begränsa ljudnivån för de låga frekvenserna injusterades equalizers och limiters därefter utfördes uppföljande ljudnivåmätningar i samma lägenhet. Mätningarna visade att avseende den ekvivalenta ljudnivån och tersbanden hade musiken inte någon påverkan alls på bakgrundsnyvån. Fasadmätningar utfördes inte vid detta tillfälle, men LN Akustikmiljö AB som utförde bullermätningarna drar slutsatsen att det är sannolikt att resultatet av sänkningen vid låga frekvenser även gav utslag för fasadmätningen och att fasadvärdena sänkts betydligt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömde att bolaget vidtagit de skyddsåtgärder som skäligen kan krävas av dem och att det inte är rimligt att rikta ytterligare krav på åtgärder gentemot dem. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade därför den 9 april 2010 lämna ärendet utan ytterligare åtgärd.

Den 5 maj 2010 inkom klaganden med ett överklagade av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut från den 9 april 2010. Av överklagandet framgår att klaganden trots bolagets åtgärder störs av musikbuller och blinkande strålkastare kvälls- och nattetid på helgerna. Klaganden påpekar att miljö- och hälsoskyddsnämnden i beslutet att lämna ärendet utan ytterligare åtgärd hänvisar till den bakgrundsnyvån på 51 dBA som uppmättes den 10:e och 14:e oktober 2009. Klaganden anser att det är bakgrundsnyvån

från de bullermätningarna som utfördes den 16 januari 2010 som vid 03.00-tiden uppmättes till 47 dBA som ska jämföras med uppmätta ljudnivåer. Klaganden yrkar att musikbuller från bolagets verksamhet Grodan åtminstone måste ner till bakgrundsnivån 47 dBA.

Klaganden anser att de senaste bullermätningarna som bolaget lät utföra den 1 februari 2010 för att ställa in ljudanläggningen och som utfördes en vardagkväll då ingen verksamhet pågick är en fiktiv situation som inte visar buller från den faktiska och ordinarie nattklubsverksamheten. För att visa på den verkliga bullersituationen anser klaganden att ytterligare bullermätningar måste utföras i bostad både inomhus och utomhus vid fasad då bolagets ordinarie nattklubsverksamhet pågår. Klaganden anser att bolagets bullerdämpande åtgärder har varit diffusa, otydliga och med otillräckliga faktiska slutresultat. Klaganden anser inte att bolaget har vidtagit alla rimliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått, d.v.s. de ljudisolerande åtgärder som finns att tillgå. Klaganden yrkar att bolaget ska föreläggas att vidta ytterligare buller- och ljuddämpande åtgärder. Klaganden har utöver störningar från Grodan verksamhet också varit störda av musikbuller från restaurang Gaudi på Sergelgatan. Klaganden anser att det är anmärkningsvärt att miljö- och hälsoskyddsnämnden i jämförelse med restaurang Gaudi har gett Grodan gynnsammare behandling.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har av Länsstyrelsen i Stockholms län beretts tillfälle att lämna ett yttrande senast den 1 september 2011. Anstånd har beviljats till den 7 oktober 2011.

Miljöförvaltningens synpunkter

Av 2 kap. 2 och 3 §§ miljöbalken framgår att den som bedriver verksamhet, dels är skyldig att skaffa sig den kunskap som krävs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, dels vidta alla rimliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att förhindra att verksamheten medför olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 2 kap. 7 § miljöbalken framgår att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 2-6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning skall särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

För att reducera störningar från verksamhetens belysning har bolaget låtit flytta på belysningen. Miljöförvaltningen bedömer att dessa åtgärder är tillräckliga. Avseende musikbuller har bolaget låtit utföra bullerreducerande åtgärder och därefter har uppföljande bullermätningar genomförts. De bullermätningar som bolaget lät utföra den 16 januari 2010, då normal nattklubsverksamhet pågick, visade att den ekvivalenta ljudnivån uppmättes till 23 dBA, d.v.s. riktvärdet innehölls. För de låga frekvenserna

överskreds riktvärdet för tersband 50 Hz med 5 dBA. Bolaget lät då en akustikkonsultfirma ställa in equalizers och limiters ytterligare avseende de låga frekvenserna och att uppföljande bullermätningar utfördes dagtid då ingen verksamhet pågick för att kontrollera att inställningarna av musikanläggningen hade avsedd effekt. Vid mätningen uppmättes tersband 50 Hz till 40 dBA och riktvärdet på 43 dBA överskreds inte. Miljöförvaltningen bedömer därmed att bolaget med bullerreducerande åtgärder och uppföljande bullermätningar har visat att riktvärden för ekvivalent ljudnivå och tersbanden innehålls. Detta innebär att ljudnivåerna inomhus inte överskrider vare sig de ekvivalenta nivåerna eller riktvärden för enskilda tersband.

Metoden att ställa in limiters och dylika musikanläggningar så som bolaget har låtit utföra den 1 februari 2010, utan att normal musikverksamhet pågår, är vanligt förekommande bland akustikfirmor och i rapporter som redovisas till miljöförvaltningen. Miljöförvaltningen anser att metoden är en bra metod för att ställa in musikanläggningar för att klara riktvärden. I detta fall återstod att ställa in limiters och dylik utrustning avseende låga frekvenser och förvaltningen har inte haft anledning av misstro de mätresultat som har redovisats.

När det gäller ljudnivåerna utanför de boendes fasad bedömer miljöförvaltningen att klaganden har rätt i att det i beslutet om att lämna ärendet utan ytterligare åtgärd felaktigt hänvisats till den mätning avseende bakgrundsnyvån som bolaget utförde den 10:e och 14:e oktober 2009 med uppmätt bakgrundsnyvån på 51 dBA. Istället borde miljöförvaltningen ha hänvisat till den fasadmätning som bolaget lät utföra den 16 januari 2010, som visade att bakgrundsnyvån uppmättes till 47 dBA. Vid denna fasadmätning i januari 2010 uppmättes den ekvivalenta ljudnyvån från verksamheten till 48 dBA, d.v.s. den ekvivalenta ljudnyvån överskred bakgrundsnyvån med 1dBA. Efter detta utfördes den 1 februari 2010 justeringar av limiters avseende de låga frekvenserna. Fasadmätningar utfördes inte vid detta tillfälle, men LN Akustikmiljö AB som utförde bullermätningarna drar slutsatsen att det är sannolikt att resultatet av sänkning vid låga frekvenser även gav utslag för fasadmätningen och att fasadvärdena sänkts betydligt. Miljöförvaltningen bedömer att Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller på 40 dBA inte går att uppnå vid denna adress som är belägen intill Sveavägen som är en av Stockholms innerstads mest trafikerade gator.

Klaganden anser att miljö- och hälsoskyddsnyvnden har ställt mer långtgående krav gentemot restaurang Gaudi jämfört med Atim Alla Tidens marknads AB anser miljöförvaltningen sakna relevans för bedömning i detta ärende. Alla ärenden bedöms individuellt och avvägning om vilka åtgärder som är rimliga att vidta görs utifrån omständigheterna i varje enskilt ärende.

Miljöförvaltningen bedömer att de försiktighetsåtgärder som bolaget har vidtagit är rimliga och att det därmed saknas skäl att ställa krav på ytterligare åtgärder. Mot bakgrund av vad som anförts i detta tjänsteutlåtande föreslår förvaltningen att miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att Länsstyrelsen i Stockholms län ska avslå överklagandet och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för yrkandet.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Bullermätning som Atim Alla Tidens marknads AB låtit utföra den 16 januari 2010

Bilaga 2 Bullermätning som Atim Alla Tidens marknads AB låtit utföra den 1 februari 2011.

Bilaga 3 Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut om att lämna ärendet utan ytterligare åtgärd från den 9 april 2010.

Bilaga 4 Klagandens överklagande av beslut om att lämna ärendet utan ytterligare åtgärd från den 5 maj 2010.